

Tid, da der en Gang bliver lukket op. Jeg tror ikke, der i dette Forhold bliver lukket op, om der saa bankes paa nok saa længe.

Rosleff: Naar jeg har bedt om Ordet, er det i Anledning af de Udtalelser, der faldt fra Ministerbordet. Jeg kan kun udtale min store Beklagelse over disse Udtalelser, i Særdeleshed over dem, der ere faldne fra den højtærede Landbrugsminister. Jeg er aldeles sikker paa, at de ogsaa ville blive modtagne overalt i Landbruget med stor Beklagelse. Naar den højtærede Landbrugsminister ikke tror, at der er stærk Uvilje og en stærk Bevægelse ude i Landbruget mod Tienderne og mod andre uretfærdige Skatter, som hvile paa Hartkornet, i Særdeleshed Bondehartkornet, vil jeg sige, at saa har Landbrugsministeren ikke fulgt rigtig med og følt Pulsslaget derude i de senere Aar. Jeg er aldeles overbevist om, at selv om ikke den højtærede Landbrugsminister har mærket de Ønsker og de Forhaabninger, som have været fremme i Landbruget, og som have været nærere navnlig i de senere Aar, hvor man baade fra Lovgivningens og fra Regeringens Side har været villig til at støtte Landbruget og imødekomme de retfærdige Krav, der paa forskellig Maade stilles fra dets Side, saa have disse Krav alligevel været der i meget høj Grad, og de ville komme endnu stærkere frem i Fremtiden. Jeg er vis paa, at Landbruget vil blive ved at banke paa, selv om den højtærede Finansminister nu udtaler, at om der end bliver banket aldrig saa stærkt paa og aldrig saa ofte, vil det ikke blive hørt. Jeg tror sikkert, at den Tid vil komme, da det bliver hørt, fordi det er et saa retfærdigt Krav, at det ikke kan tilbagevises i Tid og Evighed. Hvorfor skulde det være mere uretfærdigt her i Danmark, end det er i alle andre Lande, at faa saadanne Skatter afløste paa en retfærdig og for Landbruget hensynsfuld Maade? Det maa dog være erkendt i andre Lande, at det har været et retfærdigt Krav, der har været stillet. Ganske vist maa vi indrømme, at vi ogsaa i andre Forhold have det anderledes her i Landet end i andre Lande, men jeg haaber alligevel, at med Tiden vil der blive set anderledes paa dette Krav, og at det en Gang vil blive gennemført saaledes, at Landbruget faar den Lettelse, som det saa stærkt trænger til.

Naar jeg bad om Ordet, var det for

at lade min Røst lyde som Protest mod denne Udtalelse fra Ministerbordet, og for at det kunde vise sig, at vi, der arbejde ude i Landbruget, vide Besked med, hvilke Krav og Ønsker der er oppe derude. Det bør ikke kunne siges, at der ikke var nogen af Landbrugets Repræsentanter, som tog Ordet og protesterede mod disse Udtalelser fra Regeringens Side eller udtalte deres Beklagelse over, at Jordbunden endnu ikke var mere beredt for en retfærdigere Skattefordeling, end den har været hidtil. Man havde troet, at særlig Landbrugsministeren havde følt med Landbruget, med de mindre Landbrugere ude i Landet, og det havde man haft Grund til at tro og haabe paa, idet han paa saa mange andre Maader har vist sin Velvilje over for Landbruget. Men her, hvor Landbrugsministeren ganske vist, saa vidt jeg ved, selv har en anden Stilling end de fleste af Landbrugerne, synes det, at han ikke kan føle det samme som de. Naar begge de ærede Ministre betragtede Tienden som en Grundbyrde, saa er dette jo en Udtalelse, der altid har lydt, naar der har været Tale om at lette Hartkornet for nogle af dets Afgifter, og naar de andre Erhverv, som vokse op i Tusindvis Aar efter Aar — saaledes som det ærede Medlem for Ribe (Busk) omtalte det — navnlig ved Stationsbyerne ikke svare nogen Skat, hverken til Kirke eller til Præst, kan man jo ganske vist sige, at Tienden er en Grundbyrde, men paa den anden Side bliver denne Grundbyrde under alle Omstændigheder mere og mere uretfærdig, idet der er flere og flere, der komme til at nyde godt af de Penge, som enkelte skulle svare. Og naar den højtærede Finansminister har anket over, at man ikke har taget Hensyn nok til Statskassen, men kun til Tiendeerjerne og Tiendeyderne, maa jeg sige, at dette jo er saa naturligt, som tænkes kan, thi hvor vilde den højtærede Finansminister have, at Forslagsstillerne skulde gaa hen for at finde et Sted, hvorfra der kunde ydes et Tilskud til disse Forholds retfærdige Ordning? Jeg kan kun tænke mig en Vej, man ellers kunde gaa, og det var tilbage til den gamle Tilstand, saa at alle Erhverv kom til at tage Del i Tiendebyrden, og der igen blev paalagt det tiendefri Hartkorn en Tiendebyrde i Lighed med den, som det andet Hartkorn bærer, en Byrde, som det i sin Tid uretfærdigt har skudt fra sig. Man maa nemlig huske paa, at den særlige Grund til, at det tiendefri Hartkorn blev